

Vurdering av vanleg produksjon

Helen Haaland
Hilde Buer

Fylkesmannen i Vestland

Vanleg produksjon – eit grunnvilkår

- God agronomisk praksis og godt husdyrhald
- Drifta skal ha næringsmessig preg
- Vurder utifrå jorbruksfagleg skjønn, (2 – 3 år ?)
  - Rettleiande minstekrav for husdyrproduksjonen
  - Planteproduksjon – ikkje fastsette minstekrav, FM har laga retningsliner...
- **Infomelding** i estil PT, må vurderast
- Ikkje avkorting, men avslag
- Dokumenter!

Forskrift om
produksjonstilskudd og
avløsertilskudd i jordbruket
§ 2.Grunnvilkår

Tilskudd etter forskriften kan gis til foretak som er registrert i Enhetsregisteret og som driver vanlig jorbruksproduksjon på én eller flere landbrukseiendommer med de dyreslag eller de vekstgruppene det søkes tilskudd for, slik disse gruppene til enhver tid er definert i medhold av jorbruksavtalen.

Sau er sau.....!?

Gammalnorske sau

- Tilpassa vinterbeiting i kystlynghei
- Slaktevekt lam: ca 10 kg
- Varemerke: «Villsau»

Gamalnorsk spæl

- Bevaringsverdig rase
- «Innlandssau», kan gå i utegang
- Større dyr og høgare slaktevekter enn GNS

Nors kvit sau (NKS)

Spælsau

Vurdering av vanleg produksjon på sau

- Heilskapleg vurdering/skjønn
  - Driftsform (Vinterfôring, utegang, kombinasjonar, økologisk)
  - Rase
  - Geografi (kyst, fjell)
  - Særeigne forhold hos den enkelte produsent (sjukdom, nyoppstarta)
- Ikkje vanleg : Dyretal i 0, men areal og beitetilskot kan utbetalast
- Grunngjeving/vurdering :
  - *Begrunnelse for vedtak eller*
  - Under kommentardialog (kan leggast slik at søker ikkje ser det)
  - Last ned vedlegg
- Informer Mattilsynet ved svak drift
- Jobbar med retningsliner laga i fellesskap med FM Rogaland og Mattilsynet

Avdrått

06 apr, 2017

ÅRSMELDING 2018

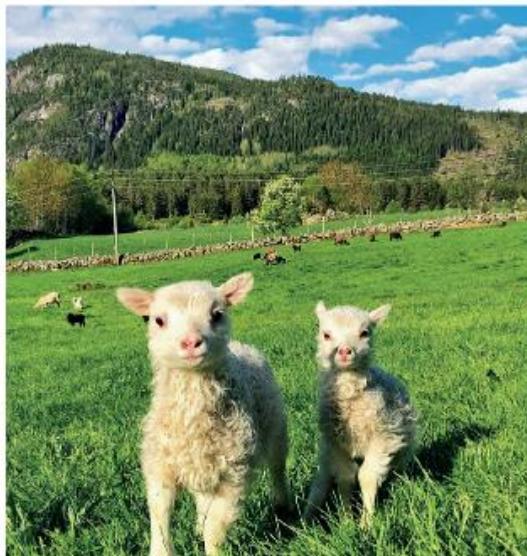

Foto:

- Lammetal – reproduksjonsgrad ikkje vesentleg under gjennomsnittet for rasen i sauekontrollen
<https://www.animalia.no/globalassets/sauekontrollen---dokumenter/arsmelding-sau-2018.pdf>
- Slakta lam per øye – inntrykk av leveranse (stort påsett, livdyrsal, heimeslakt, sjukdom, tap på beite)
- Slaktevekt – under 70 % av gjennomsnittet for rasen – kan indikere at produksjonen ikke er vanleg
- Sal av andre produkt
- Andre momenet (sjukdom, rovdyr, ...?)
- **Infomelding** i estil PT, må vurderast, hjelphemiddel i sakshandsaminga – Bruk skjønn !
= Heilheitsvurdering – vanleg eller ikke ? Dokumenter!

Tabell 9. Antall fødte, levendefødte, prosentvis dødfedte og lam om hesten per para seye, voksen og gimre, fordelt på raser

Rase	Totalt fødte lam			Levendefødte			Dødfødt, %			Lam om hesten inkl. kopplam		
	Per para	Per voksen	Per gimre	Per para	Per voksen	Per gimre	Per para	Per voksen	Per gimre	Per para	Per voksen	Per gimre
Norsk kvit sau	2,14	2,31	1,57	2,04	2,21	1,49	4,5	4,4	5,1	1,74	1,89	1,26
Kvit Spælsau	1,94	2,09	1,43	1,87	2,01	1,37	3,5	3,5	3,8	1,63	1,77	1,14
Gammelnorsk spælsau	1,75	1,90	1,16	1,72	1,86	1,14	1,9	1,9	2,1	1,38	1,51	0,87
Farga spælsau	1,89	2,04	1,39	1,83	1,98	1,33	3,4	3,2	3,9	1,58	1,73	1,08
Norsk pelssau	1,82	1,98	1,31	1,77	1,93	1,27	2,8	2,8	2,8	1,55	1,69	1,09
Gammelnorsk sau	1,57	1,63	1,05	1,55	1,61	1,03	1,1	1,0	1,8	1,24	1,30	0,77
Dala	1,96	2,07	1,24	1,91	2,01	1,20	2,9	2,9	2,9	1,51	1,59	0,95
Texel	1,76	1,91	1,14	1,70	1,85	1,09	3,2	2,9	5,1	1,46	1,59	0,94
Suffolk	1,75	1,90	1,26	1,71	1,86	1,20	2,8	2,4	4,7	1,46	1,60	1,01
Sjekiot	1,81	1,91	1,24	1,73	1,84	1,17	4,2	4,0	5,3	1,53	1,63	0,99
Blæset	1,77	1,95	1,15	1,73	1,90	1,12	2,6	2,5	3,1	1,47	1,62	0,92
Nor-X	1,83	1,97	1,24	1,77	1,93	1,15	3,0	2,4	7,2	1,52	1,67	0,96
Rygja	2,01	2,11	1,41	1,93	2,02	1,35	4,0	3,9	4,2	1,66	1,74	1,19
Svartfjes	1,54	1,66	1,05	1,50	1,62	1,03	2,2	2,2	2,6	1,25	1,36	0,84
Ukjent rase	1,91	1,99	1,43	1,84	1,92	1,35	3,5	3,3	5,7	1,45	1,52	1,01
Grå trønder	1,78	1,96	1,15	1,72	1,90	1,09	3,2	2,9	5,1	1,33	1,47	0,82
Steigar	1,91	2,12	1,27	1,84	2,04	1,21	3,9	3,8	4,3	1,52	1,71	0,94
Fuglestadbroket	1,66	1,82	1,11	1,60	1,74	1,08	4,1	4,3	2,6	1,34	1,46	0,90
Charollais	1,96	2,06	1,39	1,91	2,00	1,38	2,4	2,5	1,4	1,68	1,76	1,24
Landet	2,04	2,20	1,50	1,96	2,11	1,43	4,1	4,0	4,7	1,67	1,80	1,19

Rasefordeling i tabellen er basert på seyes rase. Kopplam er inkludert.

Tabell 22. Klassifiseringsresultater 2018, per rase

Rase	Antall slakt	Slaktevekt, kg	Klasse ¹⁾		Fettgruppe ¹⁾	
Norsk kvit sau	383 579	20,1	8,8	R+	6,0	2+
Kvit Spælsau	46 944	18,3	7,3	R-	6,1	2+
Gammelnorsk spælsau	21 903	14,9	5,9	O+	6,3	2+
Farga spælsau	13 481	17,3	7,0	R-	6,3	2+
Norsk pelssau	11 348	17,5	6,8	R-	6,3	2+
Texel	7 274	19,0	8,8	R+	6,1	2+
Gammelnorsk sau	6 452	11,6	5,6	O+	5,9	2+
Suffolk	5 897	18,0	7,8	R	6,8	3-
Nor-X	5 029	19,1	8,8	R+	5,8	2+
Blæset	4 553	18,2	7,5	R	6,6	3-
Dala	3 689	18,0	7,5	R	6,2	2+
Sjевiot	3 670	17,9	7,9	R	6,5	3-
Ukjent rase	3 345	18,4	7,8	R	6,1	2+
Rygja	3 314	17,4	7,3	R-	6,2	2+
Svartfjes	2 461	15,4	6,7	R-	6,7	3-
Grå trønder	2 447	16,4	7,0	R-	6,2	2+
Steigar	1 747	17,7	7,4	R-	5,7	2+
Charollais	1 487	18,6	8,2	R	6,4	2+
Fuglestadbroket	1 192	17,9	7,3	R-	6,6	3-
Landet	532 428	19,3	8,3	R	6,0	2+

1) Gjennomsnittlig slakteklasse også oppgitt i tall. EUROP-klassifiseringen gis et tall (fra 1-15) i Sauekontrollen for å kunne beregne gjennomsnittsverdier. P=1, P=2, P+=3 osv. Det samme gjelder gjennomsnittlig fettgruppe (fra 1-15). 1=1-, 2=1, 3=1+ osv.

Grunnopplysninger

Areal - eiendommer

Areal - vekster

Antall dyr

Dyr på beite

Bevaringsverdige husdyrraser

Solgt grovfôr

Frukt, bær, grønt og potet

Avløsning ved ferie og fritid

Egenerklæringer

Kommentar/ dialog

Avkortinger

Dokumentasjon

Behandling

Kommentar/ dialog

Kommentar fra søker

Kommentarfelt for saksbehandler (vises ikke i vedtaksbrevet)

2500 tegn igjen

Dialog

Her kan du legge til kontakt du har hatt med foretaket. Det skal ikke legges inn taushetsbelagte eller personsensitive opplysninger. Dialogen vil ikke vises i vedtaksbrevet.

+ Legg til dialog

Forrige

Neste

Er det ulikskapar i tilskotsforvaltninga?

Arild Spissøy
Øyvind Vatshelle
Helen Haaland

Fylkesmannen i Vestland

23.10.2019

Produksjonstilskot

- Arealtilskudd
- Kulturlandskapstilskudd
- **Tilskudd for husdyr**
- **Tilskudd for dyr på beite**
- **Tilskudd for dyr på utmarksbeite**
- **Driftstilskudd til melkeproduksjon**
- **Driftstilskudd til spesialisert storfekjøtproduksjon**
- **Tilskudd til små og mellomstore melkebruk**
- **Tilskudd for bevaringsverdige husdyrraser**
- **Arealtilskudd til økologisk landbruk**
- **Tilskudd til økologisk husdyrproduksjon**
- **Distriktstilskudd til frukt, bær og veksthusgrønnsaker**

Er det ulikskapar i tilskotsforvaltninga?

I budsjettet for jordbruksavtalen 2018–2019 utgjer produksjonstilskot og tilskot for ferie og fritid 9,8 mrd. kroner. Totalbudsjettet er på 15,8 mrd. kroner.

Fylkesmannen skal rettleie, kartlegge og vurdere arbeidet med produksjonstilskot for å sikre

- At midlane vert utbetalt i tråd med regelverket
  - Likebehandling mellom kommunane
  - Sikre at kommunene har god nok kompetanse
-
- Finne utfordringane – gjennomført ei undersøking
  - Resultat av undersøkinga .....

Kommunal ressursbruk på landbruk

8 kommunar har 5 tilsette på landbruk (men noko færre årsverk) 2 av desse betjener nesten bare seg sjølv, resten interkommunalt samarbeid.

Om lag 15 kommunar har 0-1 tilsette på landbruksforvaltning

→ Mange små miljø i forvaltninga.

Kva er erfaringane med interkommunalt landbrukskontor?

mange ordningar – jordbruk, skogbruk

Rådgjevar, Sakshandsamar, kontrollør + forberedar av saker.

Viktig med lokalkjennskap til føretaka og aktuelle ordningar, samt oversyn over alternativer – både på tradisjonell næring og tilleggsnæring.

Risikobasert kontroll

Minst 10 % av føretaka skal kontrollerast - 9,3 % kontrollert

- I 15 kommunar var under 10 % kontrollert

Metode (resultat frå undersøking)

- Dokumentkontroll – kontorarbeid: finne i register, be om dokumentasjon
- Kontroll på staden – ut i felten: andre effektar – kontakt, synleg, etc.
- Begge

Risiovurderingar (resultat frå undersøking)

§ 10. *Opplysningsplikt og kontroll*

Søker av tilskudd plikter å gi alle opplysninger som kommunen, fylkesmannen og Landbruksdirektoratet finner nødvendig for å kunne forvalte ordningen.

Kommunen, fylkesmannen og Landbruksdirektoratet kontrollerer at utbetaling av tilskudd er riktige. *Søker plikter å utlevere all bokføring, korrespondanse og opptegnelser som vedkommer tilskuddet.* Opplysninger gitt i forbindelse med søknad om tilskudd kan også kontrolleres ved telling og måling på de eiendommer som foretaket benytter i driften.

Kva behov ser kommunen for samlingar framover?

Årleg samling: 35

Annakvart år: 4

Når det kjem store endringar i tilskota: 3

Produksjonstilskot kan inkorporerast i andre samlingar og informerast om gjennom andre kanalar: 2

- *Svært viktig med informasjonsutveksling. Det bør vera fleire møtepunkt mellom FM og kommunane, gjerne med spesifikke tema.*
- *Treng meir praktisk retta kurs/fagsamlingar, ikkje berre prat og forvaltning*
- *Ekstra behov no med ny Fylkesmannorganisering, viktig å treffe dei som me er i kontakt med. Viktig å "kjøyra saman" nye sakshandsamarar frå nye kommunar.*
- *erfaringsutveksling mellom kommuner viktig*
- *Forvaltning, grenseganger, vurdering av regelverket m.m. har alltid aktuelle problemstillinger som det er bra å drøfte. Faginnspill fra t.d. Mattilsynet og andre er fint påfyll.*

Avkorting – ulik praksis

Sogn og Fjordane: 39 førtak av 2865 , halvparten av kommunane

Hordaland: 11 av 3117.

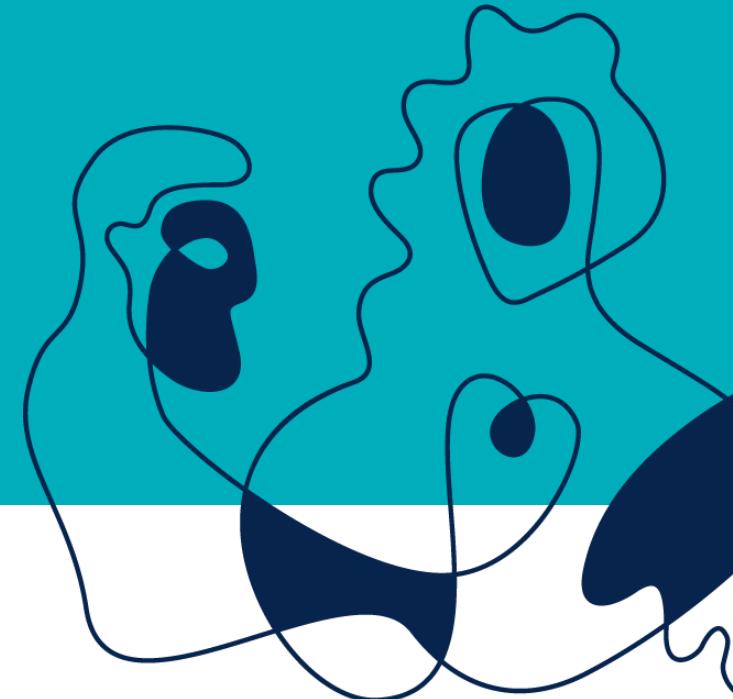
Forvaltning av gjødselregelverk og forureiningskontroll i 2018

Resultatet av undersøking om kommunane sitt arbeid

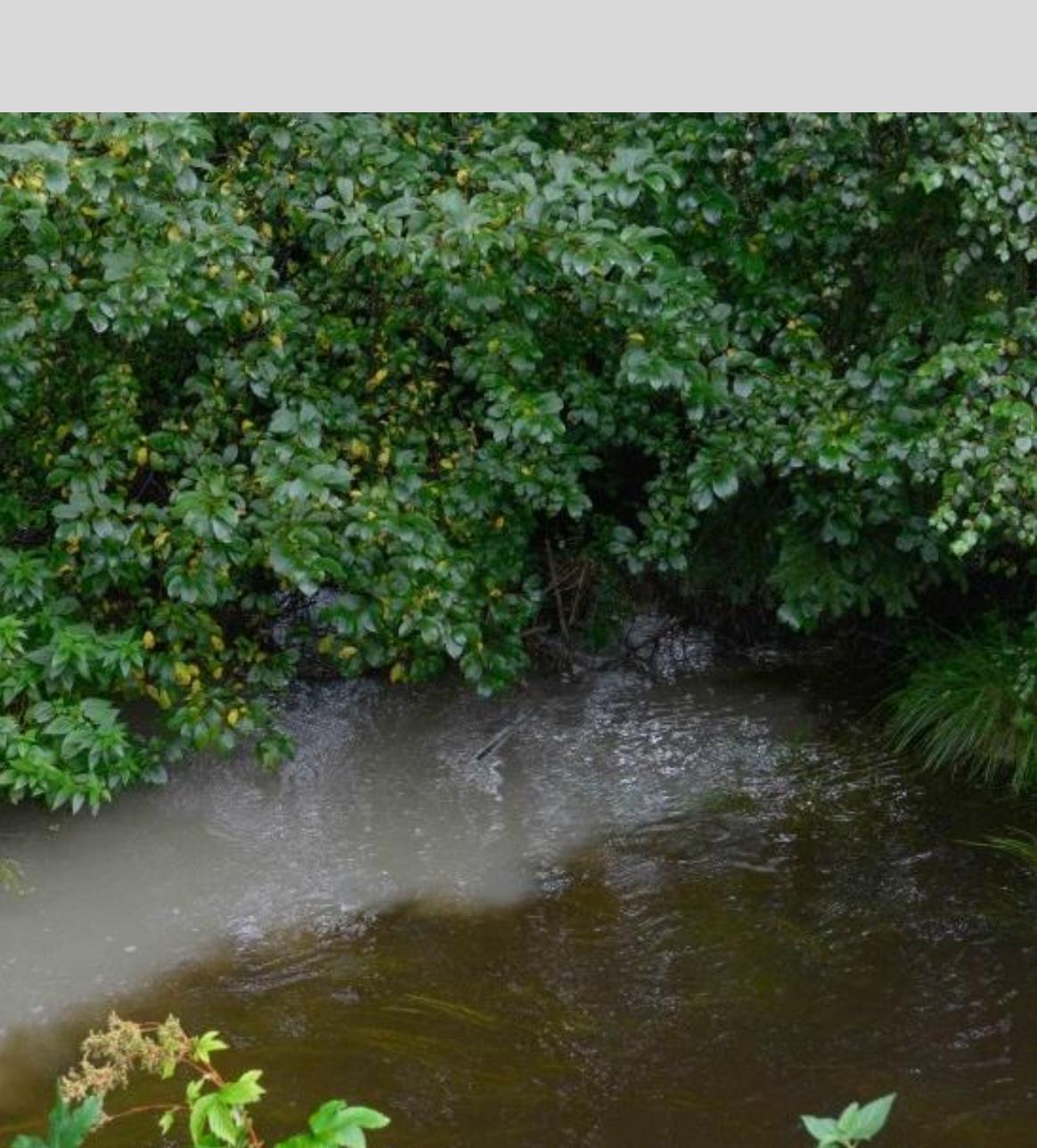
Odd Ivar Kalland
Øyvind Vatshelle

Fylkesmannen i Vestland

23.10.2019

Svarprosent

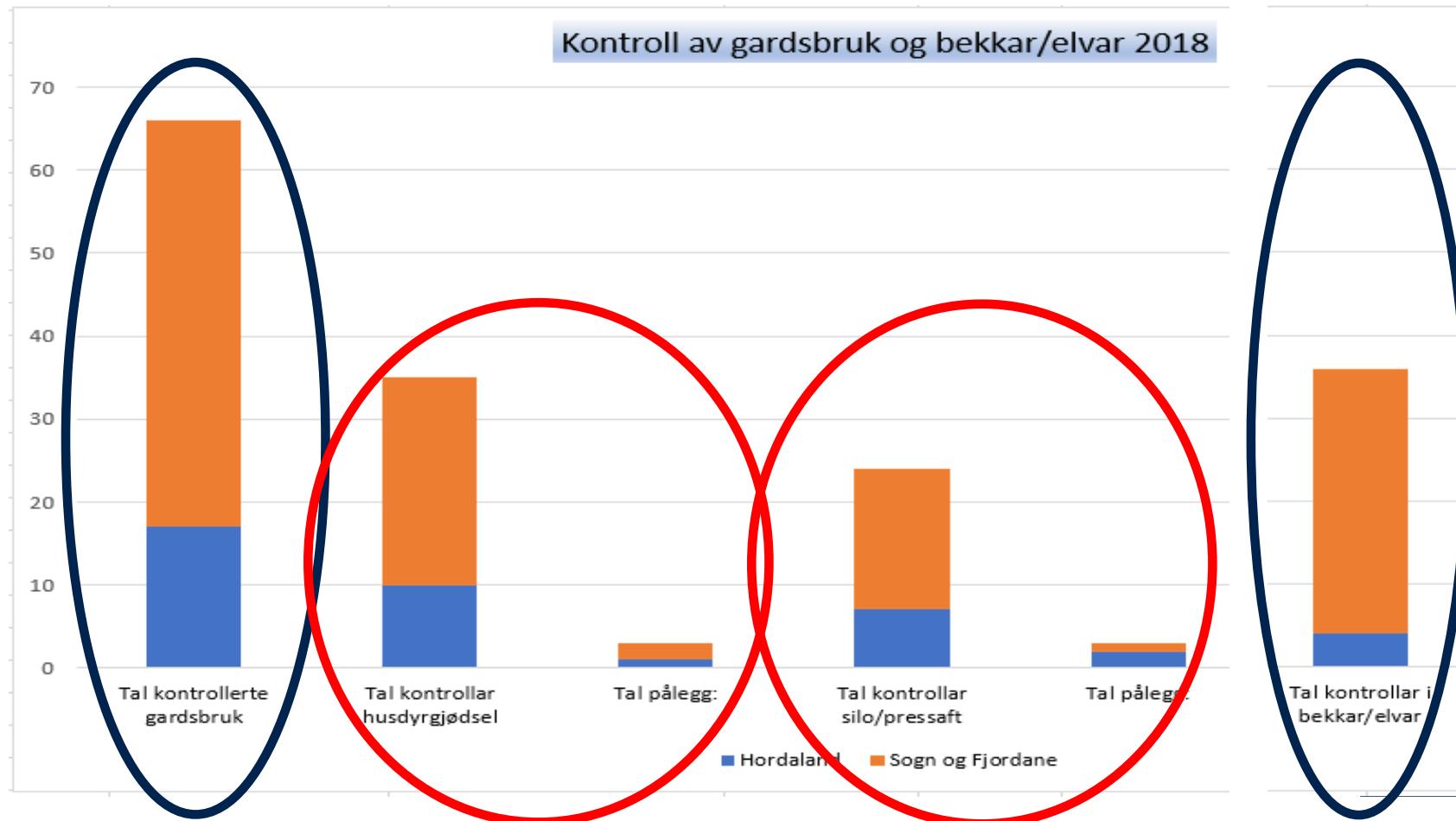
Tilbakemelding frå: 44 av 59 kommunar, 75 %

Hordaland 22 av 33 kommunar, 67 %

Sogn og Fjordane 22 av 26 kommunar, 85 %

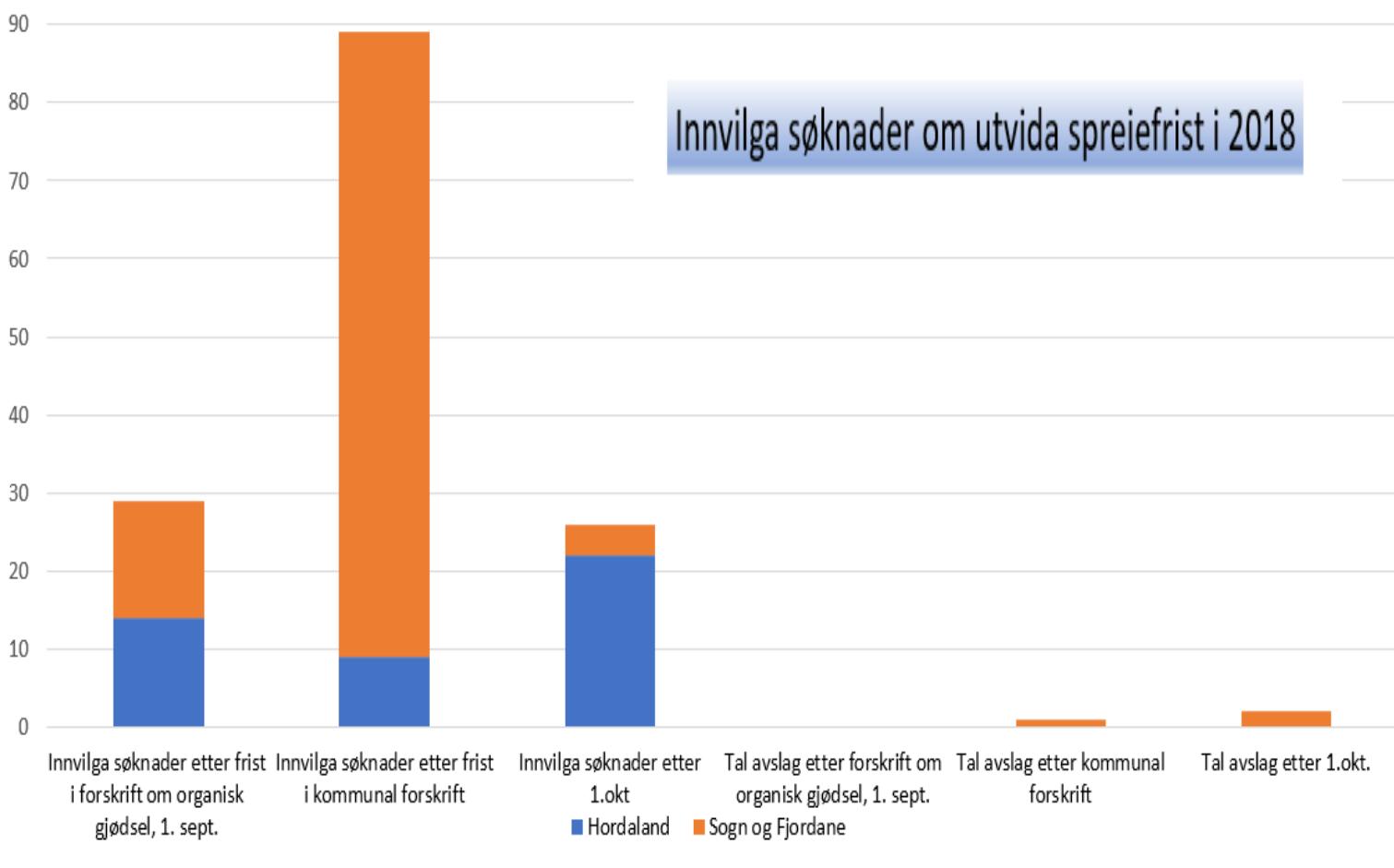
Kontrollaktivitet i 2018 – føretak og vassdrag

Blant 44 kommunar:
66 føretak kontrollert
(av 13 kommunar)
36 elvar/bekker kontr.
(av 9 kommunar)

Dispensasjon frå spreiingsfrist (44 kommunar)

147 søknader handsama.

- 3 avslag
- 29 disp etter 1. sept
- 89 disp. etter lokal forskrift
- 26 disp etter 1. okt

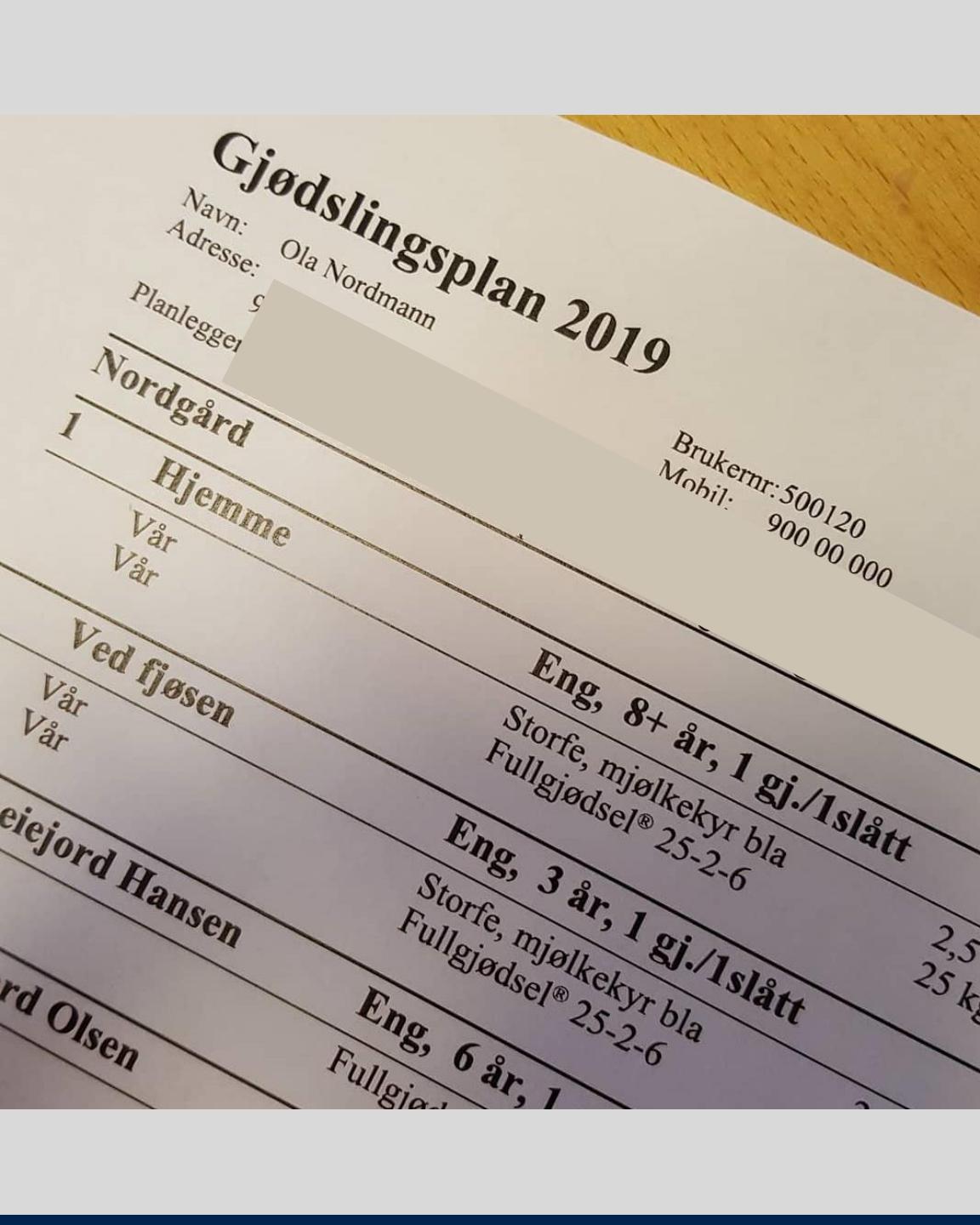

Lokal forskrift for spreiing av husdyrgjødsel (Alle kommunar)

- 24 kommunar har ikkje lokal forskrift
- 35 kommunar har lokal forskrift

	15. sept.	20. sept.	30. sept.	1. okt.	SUM forskr.	Ikkje forskr.		SUM
Hordaland	1	6	2	5	14	19		33
Sogn og Fj.	4	9	7	1	21	5		26
Vestland	5	15	9	6	35	24		59

Dispensasjon frå gjødslingsplan

70 vedtak om dispensasjon

	Innvilga søknader om disp.	Avslag om disp
Hordaland	63	3
Sogn og Fj	7	0
Vestland	70	3

Innmarksbeite som spreieareal

- 9 føretak har fått godkjent innmarksbeite som spreieareal fordelt på 6 kommunar i Hordaland

	Godkjenning av innmarksbeite som spreieareal	Bruk av husdyrgjødsel i utmark for opparbeidning av innmarksbeite	Avslag
Hordaland	9	1	0
Sogn og Fj	0	1	0
Vestland	9	2	0

Spreieareal for husdyrgjødsel

Spreiing av husdyrgjødsel (Foto: Norsk Landbruksrådgiving)

Her finn du diverse skjema og malar for spreieareal og bruk av husdyrgjødsel.

Publisert 16.04.2019

Det er berre lov til å spreie husdyrgjødsel på godkjent spreieareal, og det må vera nok spreieareal i høve til dyretalet. Fulldyrka jord og overflatedyrka jord er automatisk godkjent som spreieareal. Dersom ein vil spreie husdyrgjødsel på innmarksbeite, må kommunen godkjenne arealet på førehand.

Kontaktpersoner

[Odd Ivar Kalland](#)
Tlf: [57 64 30 69](#)

[Øyvind Vatshelle](#)
Tlf: [55 57 21 78](#)

Dokument

[Søknad om godkjennin](#)g av spreieareal for opparbeidin

[Søknad om godkjennin](#)g av spreieareal for opparbeidin

[Skjema for dyrkning](#) og spreieareal

[Skjema for dyrkning](#) og spreieareal

[Søknad om dispensasjon](#) for gjødsle med opparbeidin

Foto: Fylkesmannen i Vestland

Spreieareal - skjema og malar

- Søknad om godkjening av spreieareal
- Søknad om dispensasjon for bruk av husdyrgjødsel ved opparbeiding av innmarksbeite
- Avtale om spreiling av husdyrgjødsel
- Kvittering for levert husdyrgjødsel
- Meldeskjema for bruk av slam
- Skjema for å beregne krav til spreieareal

Rutiner for å vurdere forureiningsfare ved plassering av nytt fjøs og gjødsellager før byggeløyve?

	Ja	Nei	Usikker	Ikkje svar
Hordaland	15	5	1	1
Sogn og Fj	11	4	0	7
Vestland	26	9	1	8

Oppsummering

- 35 av alle 59 av alle kommunar i fylka har vedteke lokal forskrift om frist for spreiing av gjødselvarar av organisk opphav
- Ein del kommunar må bli meir etterhaldne og grundige i saksgangen i tilfelle der det er aktuelt å gje dispensasjon med heimel i § 31, dispensasjon etter 1. oktober
- Klimatiltak og vasskvalitet er aktuelle tema, og vi minner kommunane om ansvaret knytt til vassforskrifta og forvaltningsplanen for vassregion
- Fleire kommunar bør prioritere tilsyn med lagring og bruk av gjødselvarar av organisk opphav og kontroll med elvar/bekkar. Reint praktisk kan det ofte gjennomførast i samband med kontroll av produksjonstilskot i jordbruket.
- Gardsbruk som år etter år har behov for dispensasjon frå spreiingsfristen må kommunen krevje tiltak i driftsopplegg og lagerkapasitet, slik at bruken av husdyrgjødsel kan skje i tråd med regelverket, utan dispensasjon

Avkorting

- Kvifor?
  - Rett bruk av fellesskapet sine midlar – rettferd, ikke straff
- Kor mykje?
  - Avhengig av skuld og omfang/alvor
- Kan og skal reglar:
  - § 11 Avkorting ved brot på anna regelverk
    - Kan reglar (forureningslova og dyrevernlova)
    - Skal reglar (gjødselplanlegging)
  - § 12 Avkorting ved feilopplysningar
    - Kan reglar
- Alltid plikt til å vurdere avkorting - det må *dokumenterast*
- Vanskelegare å overprøve vedtaket dersom avkorting er gjennomført eller vurdert

Foto:

Grunnopplysninger

Areal - eiendommer

Areal - vekster

Antall dyr

Dyr på beite

Bevaringsverdige husdyrraser

Solgt grovfôr

Frukt, bær, grønt og potet

Avløsning ved ferie og fritid

Egenerklæringer

Kommentar/ dialog

Avkortinger

Dokumentasjon

Behandling

Kommentar/ dialog

Kommentar fra søker

Kommentarfelt for saksbehandler (vises ikke i vedtaksbrevet)

2500 tegn igjen

Dialog

Her kan du legge til kontakt du har hatt med foretaket. Det skal ikke legges inn taushetsbelagte eller personsensitive opplysninger. Dialogen vil ikke vises i vedtaksbrevet.

+ Legg til dialog

Forrige

Neste

§ 11 Avkorting ved brot på anna regelverk

- Må vere konstatert eit brot på anna regelverk for jorbruksverksemd
- Ny samarbeidsavtale med Mattilsynet frå juni 2018
- Skal vurdere avkorting, når Mattilsynet sender vedtak om brot på dyrevelferdsregelverket til kommunen. Tilskot kan haldast tilbake.
- Skriftleg vurdering:
  - Om kommunen avkortar; skal legge inn vurderinga i eStil, som blir synlig for søker, eller sende eige brev med skriftleg grunngjeving for vedtaket
  - Om kommunen ikkje avkortar: bør legge inn ei kort forklaring på kvifor i eStil-Pt, men ikkje krav om at et må leggjast synleg for søker
- Anbefalar å ta kontakt Mattilsynet for å høyre om dei har anna relevant informasjon om saka
- Størrelse
  - Alvor, varighet, skuld
  - Heile eller deler av det samla tilskotet kan avkortast

§ 12 Avkorting ved feilopplysningar

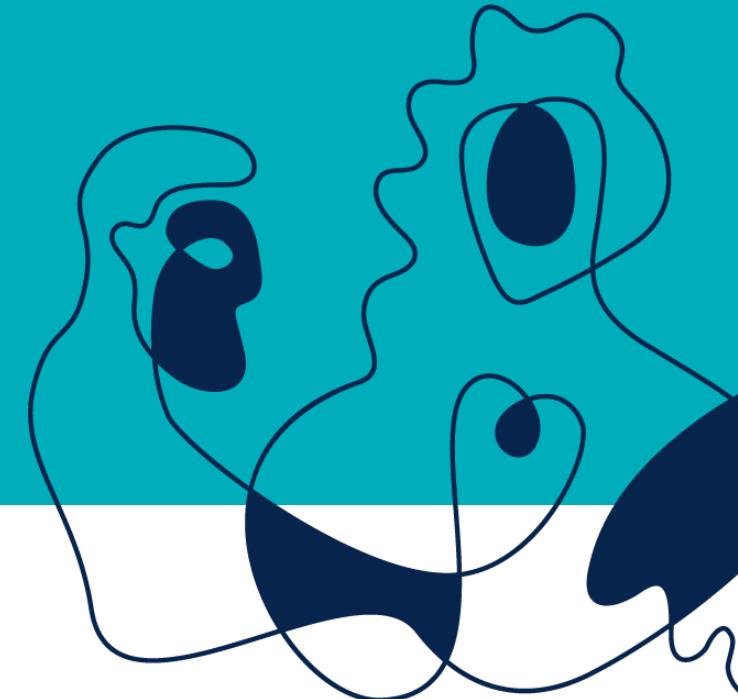
- Det kan avkortast, men avkorting skal alltid vurderast
- Hovudregel: avkorte eit beløp tilsvarande meirutbetalinga
- % eller beløp?
- Skuldgrad.
  - Simpel aktløyse
  - Grov aktløyse
  - Forsett
- Sjølvstendig næringsdrivande – strenge krav til aktsemnd

Aktuelle tema i tilskotsforvaltninga

Olav Øyre hagen, Sogndal kommune
Enisa Saracevic og Grethe Husevåg Strømmen

Fylkesmannen i Vestland

23.10.2019

Kontroll av distriktstilskot for frukt og bær

Olav Øyrehaugen, Sogndal kommune

Hvis du selger råvare (frukt, bær, grønt eller potet som ikke er bearbeidet), må du sørge for at salgsbilagene viser antall kg vare som er solgt. Dersom det er slangeagurk eller salat du har solgt, kan du velge å ha et salgsbilag som viser antall stk du har solgt i stedet for antall kg (se omregningsfaktorer for agurk og salat i kapittel 5.8.5). For slangeagurk kan du også velge å ha salgsbilag som viser antall kasser (5 kg) du har solgt.

Hvis du selger bearbeidet vare, må du sørge for at salgsbilagene viser mengden ferdigvare som er solgt. I salgsbilaget skal du benytte samme mengdeenhet som er brukt i resepten eller produksjonsloggen (se kapittel 5.8.5). Det vil si at hvis resepten/produksjonsloggen angir at du har presset 1000 kg epler for å lage 600 liter eplejuice, så skal salgsbilaget vise antall liter eplejuice du har solgt.

Strategi for kontroll

Plan for kontroll av avlingsskadeerstatning til landbruksføretak i Leikanger kommune 2018

I Leikanger kommune har me med bakgrunn i ei risikovurdering plukka ut følgjande ordningar til kontroll i 2018:

Ordning	Risiko (indikatorar)	Metode	Frist	Ansvarleg	Merknad
Distriktstilskot for frukt, bær og veksthusgrønsaker	Manglende dokumentasjon ved direktesal	Dokumentkontroll	23.12.2018	Olav Øyrehaugen, sakshandsamar	Endra regelverk ang. Direktesal av frukt, bær og veksthusgrønsaker. Kontroll av faktura/salsdokumentasjon Be om bilag

Me vil kontrollera 5 føretak mot distriktstilskot for frukt, bær og veksthusgrønsaker.

Føretaka vert plukka ut etter ei risikovurdering på grunnlag av den ordninga som er valt.

Produksjonstilskot i jordbruket 2018 - kontroll av opplysingar gjeve i søknad.

For kvar søknadsomgang er kommunen pålagd å utføra kontroll av minst 10 % av søknadane. Utplukket av kontrollar skal vera risikobasert. Frå denne søknadsomgangen skal det kontrollerast opplysingar gitt for produsert frukt, bær, grønt og potet. Det gjeld tal kg eple, pærer, plommer, morellar, kirsebær, eple og pærer til press, bringebær og rips, kode 001, 002, 003, 004, 005, 006, 012 og 014.

Nytt for gjeldande søknadsomgang er at det vert gitt tilskot til frukt, bær, grønt og potet selt utanfor godkjende omsettingsledd. Dersom ditt føretak har søkt tilskot for frukt og bær omsett utanfor godkjende omsettingsledd må det vera tilstrekkeleg dokumentert. Denne dokumentasjonen kan vera tal frå rekneskap eller oversikt/faktura frå seljar. Denne dokumentasjonen må innehalda tal kilo frukt og bær som er selt og ei underskrift/stempel frå rekneskapskontor/kjøpar som godkjenner opplysingane som er gitt. I tillegg må ev. frukt og bær levert til godkjent omsettingsledd dokumenterast.

Ved kontroll skal det visast fram godkjend sprøytejournal og gjødselplan. Desse kan sendast i kopi saman med dei andre opplysingane eller synast fram ved anna høve.

Desse opplysingane skal vera kommunen i hende før 15.12.2018. Dokumentasjonen kan sendast kommunen elektronisk på e-postadressa postmottak@sogndal.kommune.no

Med helsing
Olav Øyrehaugen
landbruksrådgjevar

		REGNING
		Kopi
Slindle		
Kjøper	COOP VEST SA	
Dato	Nummer	
avd Extra Kaupanger		10.10.2018
Kaupanger		
	Kroner	
Sal av plomer haust 2018		
1166 kagger á kr	28,-	32.648,-
+ mva		4897
TOTAL		37.548,-
Kto.nr: 3781.10.14029		
Forfall pr. 31.10.18		
[REDACTED]		
* 875 kg plomer		

Best.nr. 272056

		REGNING
		Kopi
Slindle		
Kjøper	COOP VEST SA	
Dato	Nummer	
avd Extra Sogndal		10.10.2018
Sogndal		
	Kroner	
Sal av plomer haust 2018		
1210 kagger á kr	28,-	33.880,-
+ mva		5082
TOTAL		38.962,-
Kto.nr 3781.10.14029		
Forfall pr. 31.10.18		
[REDACTED]		
* 908 kg plomer		

Sogndal kommune
28 NOV 2018
Sentralarkivet

Best.nr. 272056

Antall kg egne epler presset til eplemost på Amble Gård av avling i 2018

Kontospesifikasjoner fra regnskapet for 2018 viser saftsalg fordelt på 3 liter (Vedlegg 1) og 5 liter (vedlegg 2) i 2018. Dette er saft solgt kun av produksjonen i 2018. Saftsalg 2018

	stk	liter
3 liter	623	1869
5 liter	164	820
Totalt liter		2689

For å regne om til antall kg epler som er benyttet for å produsere juice benytter jeg en faktor på 0,7, det vil si at 1 kg epler gir 0,7 l saft.

For å produsere 2689 liter saft er det benyttet $2689/0,7 = 3841$ kg.
Det ble levert 5221, 5 kg til Sognefrukt (Vedlegg 3).

Til sammen er dette 9063 kg. Dette er lagt inn i søknad om produksjonstilskudd.
Saftlageret som jeg har fra 2018 produksjonen rapporteres i 2019, da det selges da.

Norane Fruktgard AS
Norafjordvegen 1130

6859 Slinde

FAKTURA

Faktura nr: 1
Fakturadato: 15.10.2018
Forfall: 29.10.2018

Tekst	Enhets-pris	Antall	Beløp
Levert epler til press 2018	5,50	2991	16 450,50
		.....	-
		.....	-
		.....	-
		.....	-
		.....	-
EPLER TIL PRESS			
		Sum eks. mva	16 450,50
		MVA	15 % 2 467,58

overføres til bankkonto: 18 918,08

Takk for handelen!

Sognefrukt SA

Dato : 20.12.2018 09:51:19
Side nr : 1
Bruker : Jens Terje Hammervoll

FruktKlient 3.573

Avrekning Nr 10001350

Sognefrukt SA
Sognefjordvegen 130
6863 LEIKANGER

Org.Nr. NO 985 783 918 MVA
Telefon 57653477
EPost post@sognefrukt.no

MedlemsNr 10166
Org.Nr 912854086
Organisasjon BAMA
AvrekningDato 21.12.2018

Levering fra 01.01.2018
Levering til 31.12.2018
FruktType EPLE

Avregningsoppgave for leveranser til: Gartnerhallen SA org. nr. 945 958 405 MVA

Postboks 111 Økern
0509 Oslo

	HeimePK Kg	HeimePK Kr	Sortert Kg	Sortert Kr	SUM Kg	SUM Kr
Utsortert	5 221,5	39 161,25			5 221,5	39 161,25
SUM	5 221,5	39 161,25			5 221,5	39 161,25

Trekk/Tillegg	Sats	Grunnlag	Sum	Mva%	MVA	Total
Start grunnlag		39 161,25 Kr				
Adm.trekk presseple	-0,90 Kr/Kg	5 221,50 Kr	-4 699,35	25,00	-1 174,84	-5 874,19
Forskningsavgift	-0,35 %	39 161,25 Kr	- 137,06	15,00	-20,56	- 157,62
			-4 836,41		-1 195,40	-6 031,81

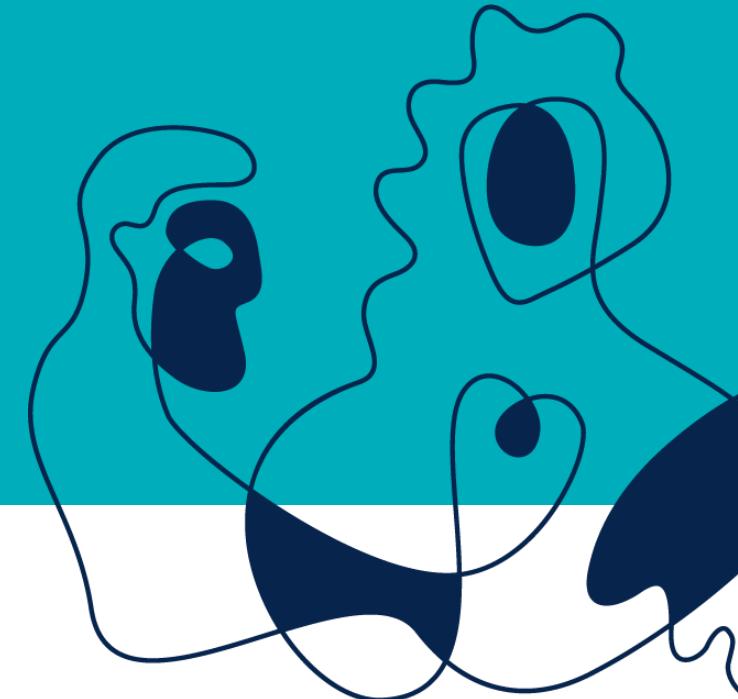
	%	GRUNNLAG	MVA	SUM
Levering	15,0	39 161,25	5 874,19	45 035,44
Trekk	15,0	- 137,06	-20,56	- 157,62
Trekk	25,0	-4 699,35	-1 174,84	-5 874,19
TOTAL		39 003,63		
- GJELD			125,00	
UTBETALT				38 878,63

Gardskart og landbruksregister

Enisa Saracevic og Grethe Husevåg Strømmen

Fylkesmannen i Vestland

23.10.2019

Rutinar for oppdatering av jordregister og landbruksregister

I 2018 vart det gjennomført massiv oppdatering. Arealet i landbruksregisteret vart oppdatert utan at kommunane måtte bestille oppdatering.

Massiv oppdatering vil også bli utført hausten 2019.

Kommunane i Sogn og Fjordane og dei fleste kommunane i Hordaland jobbar i Sentraldatabasen, men det er 8 kommunar i Hordaland som oppdaterer lokalt.

Kva er nytt

I jordregister er det 4 rapportar mot tidlegare 5 (rapport 5 inngår i rapport 2)

Dei største endringane er at teigar som ikkje kan fordelast på ein landbruks eide dom, som feks. uregistrerte jordsameige, vert lista sammen med resten av landbruks eide dom, men under oversikten «Andre areal tilknytta eide domen»

Areal som er klassifisert som bebygd, samferdsel, ferskvatn, hav eller ikkje klassifiserte inngår i sum «Annet areal»

Kode Fx er byttet ut med Ff (fleire gnr/bnr)

Dersom ein teig er kopla til eit hovudnummer settes det kode F og gardskart blir produsert.

- Kode Fx er byttet ut med Ff. Endringen gjelder koden eierforhold til for teiger med flere matrikkelenheter (flere gnr/bnr).
  - Nå sjekker vi om teigen er koblet til flere hovednummer. Er den ikke det, settes koden til F. Er den koblet til flere hovednummer, settes koden til Ff.
  - Tidligere sjekket vi om det var samme hjemmelshaver i matrikkelen for alle gnr/bnr for slike teiger. Var det forskjellige hjemmelshavere fikk teigen kode Fx. Denne kontrollen gjør vi ikke lenger da definisjonen av landbrukseiendom i Landbruksregisteret ble endret som følge av integrasjonen mot matrikkelen for et par år siden. Koden Fx er ikke lenger i bruk.

Viktige datoer:

20.8.: Frist for kommuner som oppdaterer AR5 i lokal base. Oppdatert AR5 må sendes til Fylkeskartkontoret.

28.8.: Frist for kommuner som oppdaterer AR5 i sentral base.

28.8.: Opplysninger i Landbruksregisteret om hvilke grunneiendommer som er tilknyttet hvilken landbrukseiendom bør være oppdatert.

30.8.: Landbrukseiendommer som eventuelt skal unntas oppdatering må være merket i Landbruksregisteret.

1.9.: NIBIO starter produksjon av jordregistertall (batch-jobb). Landbruksdirektoratet oppdaterer Landbruksregisteret fortløpende.

1.10.: Søknadsomgang i PT åpnes. Arealtallene i Landbruksregisteret er oppdatert.

I perioden fra 1. september vil ikke kommunene ha mulighet til å bestille jordregister og sende inn arealtall selv. Etter at Landbruksregisteret er oppdatert gjennom den automatiske rutinen, åpnes det opp for kommunenes bestilling igjen. Jordregister bestilles på [nettseite](#) om jordregister hos NIBIO.

Uavklarte eigarforhold

Uavklarte eigarforhold på ein grunneigedom: betyr at det er ein eller fleire teigar som kan ikkje knytast til kun ein landbrukseigedom

Førekommstar av «uavklarte eigarforhold» kan blokkere for oppdatering av arealtal i LR

Det vert skilt mellom uavklarte eigarforhold på kvar enkelt markslag for jordbruksareal, produktiv skog og anna areal.

Dersom det er uavklarte eigarforhold på ein av disse vil likevel dei andre bli oppdatert med nye areala i landbruksregister.

Uavklarte eigarforhold - kva kommunen bør sjekke

På grunneigedomar der det ikkje er lest inn nye areal pga. uavklarte eigarforhold, må kommunen sjekke i jordregister og eventuelt oppdatere manuelt.

Ved oppdatering frå jordregister vert ikkje arealtal som er lagt inn manuelt tidlegare overskrive, dersom det framleis er uavklarte eigarforhold. Det er ikkje nødvendig å unnta slike grunneigedomar frå oppdatering.

[Oversikt](#)[Landbrukseiendom](#)[Grunneidom](#)[Foretak](#)[Person](#)

Matrikkelvask

Vask mot matrikkelen har ført til følgende endringer i lreg:

- Landbrukseiendommer: 92
- Grunneidommer: 6686
- Foretak: 48
- Eiendomsknytninger: 8826

Klikk [her](#) for å se en detaljert oversikt

Jordregisteroppdatering

Det er 11762 ulest meldinger fra Jordregisteroppdatering

Klikk [her](#) for å se en detaljert oversikt

28 grunneidommer er unntatt fra Jordregisteroppdatering

Klikk [her](#) for å se en detaljert oversikt

Forhåndsutfylling av arealtall:

Ønsker kommunen å få søknadene for produksjonstilskudd forhåndsutfylt med arealtall fra forrige søknadsomgang?

Kommune	Komnr	
HORDALAND	1200	Nei <input type="button" value="▼"/>
SOGN OG FJORDANE	1400	Ja <input type="button" value="▼"/>

[Merk: Valg om forhåndsutfylling kan endres frem til 15. mai]

Det understrekkes at det alltid er data fra tidligere søknader om produksjonstilskudd i jordbruket som eventuelt vil bli preutfylt - IKKE data fra Landbruksregisteret eller gårdskartene.

[Lagre](#)[Hjelp](#)

Oversikt over ikkje oppdaterte grunneigedomar

Oppdatering fra Jordregister - Informasjonsmeldinger (11762 uleste)

Identifikator	Kommunenummer	Eiendom	Beskrivelse	Dato	Lest
30175	1266	1266-36/1/0	F) Grunneiendom med uavklart eierforhold på annet areal. Areal ikke oppdatert.	03/09-2018	<button>Marker lest</button>
30174	1266	1266-36/1/0	F) Grunneiendom med uavklart eierforhold på produktiv skog. Areal ikke oppdatert.	03/09-2018	<button>Marker lest</button>
30173	1266	1266-46/1/0	F) Grunneiendom med uavklart eierforhold på annet areal. Areal ikke oppdatert.	03/09-2018	<button>Marker lest</button>
30172	1266	1266-46/1/0	F) Grunneiendom med uavklart eierforhold på produktiv skog. Areal ikke oppdatert.	03/09-2018	<button>Marker lest</button>
30171	1266	1266-46/1/0	E) Grunneiendom med uavklart eierforhold på innmarksbeite. Areal ikke oppdatert.	03/09-2018	<button>Marker lest</button>
30170	1266	1266-37/5/0	F) Grunneiendom med uavklart eierforhold på annet areal. Areal ikke oppdatert.	03/09-2018	<button>Marker lest</button>
30169	1266	1266-37/5/0	F) Grunneiendom med uavklart eierforhold på produktiv skog. Areal ikke oppdatert.	03/09-2018	<button>Marker lest</button>
30168	1266	1266-7/7/0	F) Grunneiendom med uavklart eierforhold på annet areal. Areal ikke oppdatert.	03/09-2018	<button>Marker lest</button>
30167	1266	1266-7/7/0	F) Grunneiendom med uavklart eierforhold på produktiv skog. Areal ikke oppdatert.	03/09-2018	<button>Marker lest</button>
30166	1266	1266-7/7/0	E) Grunneiendom med uavklart eierforhold på fulldyrket. Areal ikke oppdatert.	03/09-2018	<button>Marker lest</button>

Dei første fire,- minst relevante til PT

- A. Aktiv landbruksseiendom 9999-9/9/0 har ingen grunneiendommer.
- B. Grunneiendom av type *Annen* har kun restareal. Grunneiendommen er satt til *ikke aktiv*.
- C. Grunneiendommen av type *Hoved* har kun restareal. Grunneiendommen er aktiv.
- D. Grunneiendom er ikke aktiv, men har fått oppdatert areal.

Koder som er mest relevante

E: Grunneigedomar som har uavklarte eigarforhold på jordbruksareal

F: Grunneigedomar som har uavklarte eigarforhold på produktivt skog

Oversikt	Landbruksseiendom	Grunneiendom	Foretak	Person
Kommunenr Etableringsdato i GAB	Gårdsnr 1266	Gårdsnr 46	Bruksnr 1	Festenr 0
Matrikkelnr Kommunenr Etableringsdato i GAB	Areal på grunneiendom i dekar (daa) Fulldyrket 51 Produktiv skog 306 Overflatedyrket 12 Annet areal 422 Innmarksbeite 121 Sum jordbruksareal 184			
Tilknytta landbruksseiendom	Gårdsnr Type	Bruksnr Hoved	Festenr Aktiv	0 Ja
Hovednr 1266-46/1/0	Gardidnr 29	Bruksnavn HOPE	Aktiv Ja	Historikk
Historikk				
Endre Tilbake Hjelp				

Nytt søk

Landbrukseiendom - 1266-46/1/0

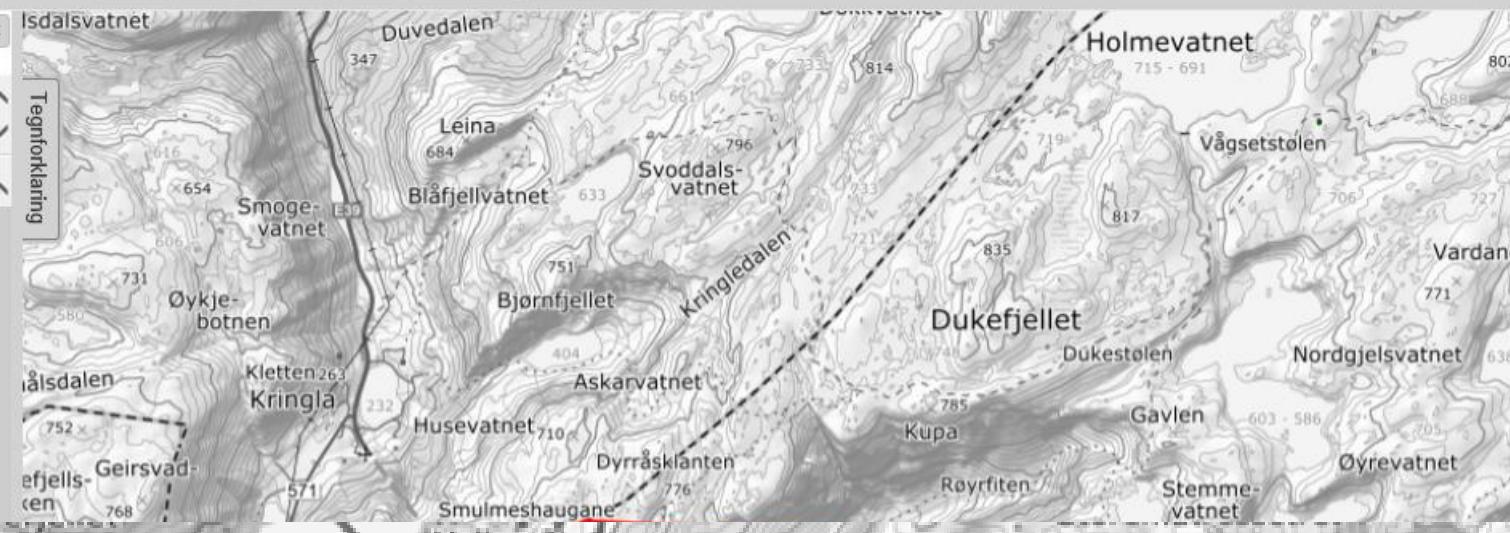
Viser 15 av 15 teiger

 Vis alle

Gårdskart

- Marksleg (AR5) 7 klasser
- Marksleg (AR5) 13 klasser
- Erosjonsrisiko
- Jordressurs
- Helling jordbruksareal
- Gårdskart uten tema

- Gårds- og bruksnummer
- Driftssenter landbrukseiendom
- Alle driftssentre

Arealfordeling

Arealfordeling på teignivå

Matrikkelenummer	Antall teiger	Fulldyrka jord	Overflatedyrka jord	Innmarksbeite	Produktiv skog	Annet marksleg	Beb vane
☒ 1266-46/1 Areal i dekar							
1266-46/1	6	51,0		11,7	120,5	306,6	402,9
Sum	6	51,0		11,7	120,5	306,6	402,9
☒ 1266-46/1 Andre arealer tilknyttet eiendommen (samme teig kan vises flere ganger)							
Flere hovednummer	3	0,0		0,0	5,8	157,2	1 656,6
Uregistrert jordsameie	6	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Sum	9	0,0		0,0	5,8	157,2	1 656,6

 Dyrkbar jord endret etter 2008 Sonegrenser Vernskog Fredekte kulturminner Røddistede arter Naturvernområder 1266-46/1 Areal i dekar

1266-46/1	6	51,0	11,7	120,5	306,6	402,9
Sum	6	51,0	11,7	120,5	306,6	402,9

 1266-46/1 Andre arealer tilknyttet eiendommen (samme teig kan vises flere ganger)

Flere hovednummer	3	0,0	0,0	5,8	157,2	1 656,6
Uregistrert jordsameie	6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum	9	0,0	0,0	5,8	157,2	1 656,6

Kva kan gi grunnlag for å unnta eigedom for oppdatering:

- Feil i fiktive eigedomsgrense, som «hjelpeelinje vannkant»
- Feil eller manglende eigedomsgrense i matrikkelen
- Feil matrikkelnummer
- Eigedomen som er berørt av store pågående utbyggingar, der AR5 eller matrikkel viser gammal eller midlertidig situasjon

3.1. Når kan en grunneiendom unntas fra jordregisteroppdatering?

I utgangspunktet skal arealtall i Landbruksregisteret, som bl.a. er kontrollgrunnlaget for søknader om produksjonstilskudd, beregnes fra kart (jordregister). En eiendom kan imidlertid unntas hvis det er åpenbare feil i kartgrunnlaget som er vanskelig å få rettet opp og gjør at arealtallene blir feil. Det er ikke nødvendig å unnta eiendommer med uavklarte eierforhold. Er det fremdeles uavklart eierforhold på grunneiendommen ved ny oppdatering, overskrives ikke arealtallet som er lagt inn manuelt.

Eiendommer som er unntatt fra jordregisteroppdatering

Disse eiendommene vil ikke bli oppdatert under jordregisteroppdatering.

Matrikkelnummer	Sist oppdatert
1233-32/1/0	2019.07.30 11:31
1235-242/2/0	2019.05.13 13:07
1235-25/6/0	2019.03.07 16:00
1233-37/1/0	2019.01.10 08:55
1227-9/5/0	2019.01.06 14:21
1227-9/1/0	2019.01.06 14:23
1227-8/1/0	2019.01.06 14:20
1227-9/7/0	2019.01.06 14:15
1233-81/1/0	2018.12.19 13:28
1234-87/1/0	2018.12.17 12:20

Unntatt til oppdatering??

Oversikt   Landbrukseiendom   Grunneiendom   Foretak   Person

Kommunenr 1235 Gårdsnr 242 Bruksnr 2 Festenr 0   Søk   Opprett grunneiendom   Nullstill   Hjelp

Matrikkelnr
Kommunenr 1235
Etableringsdato i GAB 29.10.1888 11:43:00

Areal på grunneiendom i dekar (daa)
Fulldyrket 0 Produktiv skog 174
Overflatedyrket 0 Annet areal 14
Innmarksbeite 0
Sum jordbruksareal 0

Gårdsnr 242 Bruksnr 2 Festenr 0
Type Annen Aktiv Nei

Tilknytta landbrukseiendom

Hovednr	Gardidnr	Bruksnavn	Aktiv
1235-242/4/0	893	SAUE STORE	Ja

Historikk

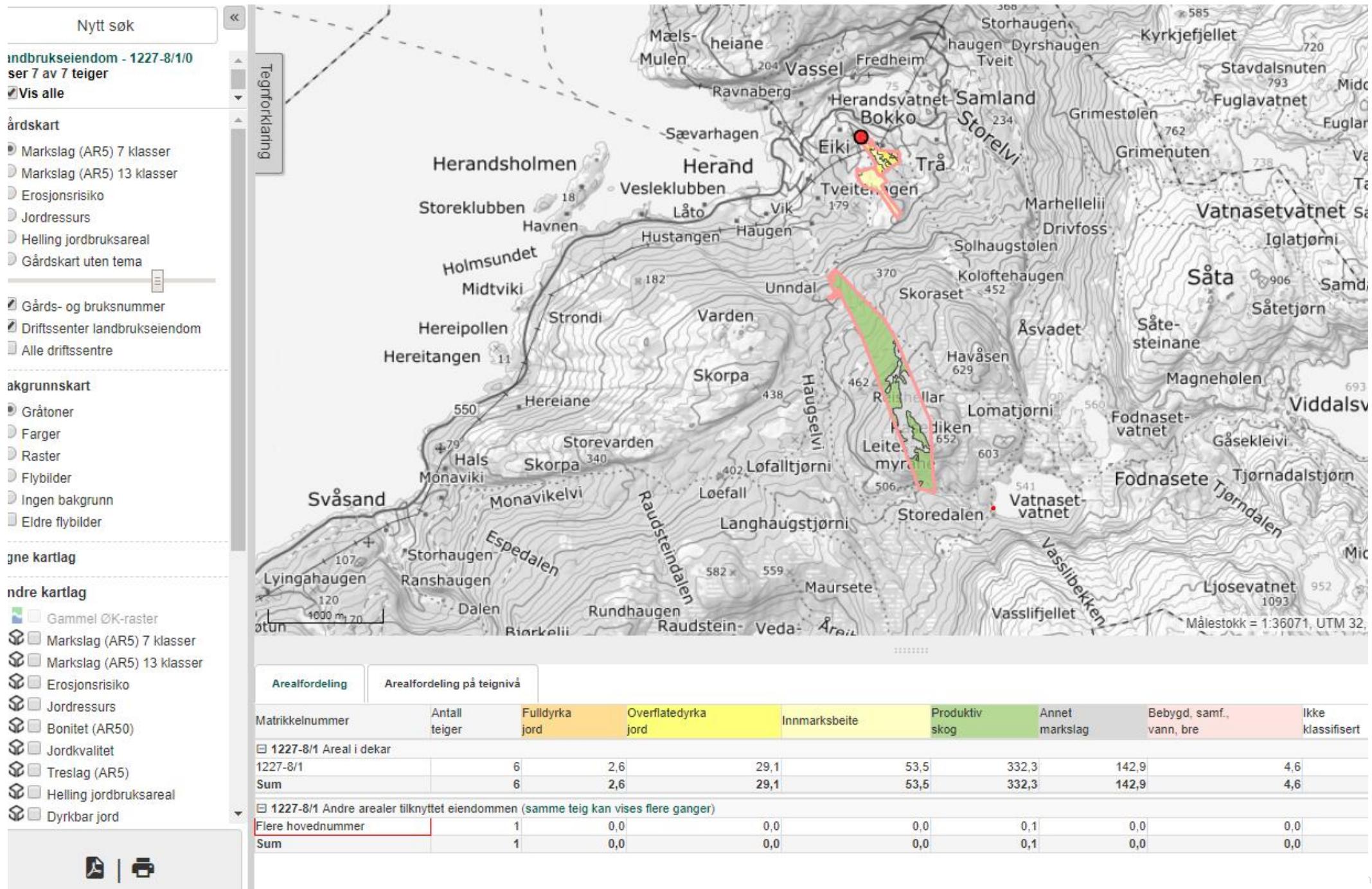
Historikk

Endre   Tilbake   Hjelp

Unntatt til oppdatering utan synleg grunn

Oversikt	Landbrukseiendom	Grunneiendom	Foretak	Person
Kommunenr Gardidnr	1227 Bruksnavn	Gårdsnr Bruksnavn	8	Bruksnr Festenr
				1 0
				Søk Opprett landbrukseiendom Nullstill Hjelp
Kommunenr Gardidnr		1227 4	Gårdsnr Bruksnavn	8 EIKEN
Koordinater (Euref89)		Aktiv	Ja	Festenr 0
Nord/Sør Grunnkrets	6692683 101	Øst/Vest Bruksnavn	355948	Koord.kilde 11 Koord.sys. 22
Arealopplysninger i dekar (daa) fra grunneiendom				
Fulldyrket 13 Produktiv skog 332				
Overflatedyrket 27 Annet areal 148				
Innmarksbeite 54				
Sum jordbruksareal 94				
Eier	Foretak (drift)	Grunneiendommer		
Enhetstype	Orgnr/fødselsnr	Navn	Aktiv	Eiertilknytning
PERS	1	GRØTT, TERJE	Ja	Eier-t
Ref.eier Historikk				
Historikk				
Endre Vis opphørte Sammenslåing Tilbake Hjelp				

Kommunenr 1430 Gårdsnr 64 Bruksnr 2 Festenr 0

Søk

Opprett grunneiendom

Nullstill

Hjelp

Matrikkelnr
Kommunenr 1430
Etableringsdato i GAB

Areal på grunneiendom i dekar (daa)
 Fulldyrket 99 Produktiv skog 10
 Overflatedyrket 0 Annet areal 9
 Innmarksbeite 7
 Sum jordbruksareal 106

Gårdsnr 64 Bruksnr 2 Festenr 0
 Type Hoved Aktiv Ja

- Gammel ØK-raster
  - Markslag (AR5) 7 klasser
  - Markslag (AR5) 13 klasser
  - Erosjonsrisiko
  - Jordressurs
  - Flybilder
  - Ingen bakgrunn
  - Eldre flybilder
- Inne kartlag**
- Gårdskart
  - Markslag (AR5) 7 klasser
  - Markslag (AR5) 13 klasser
  - Erosjonsrisiko
  - Jordressurs
  - Bonitet (AR50)
  - Jordkvalitet
  - Treslag (AR5)
  - Helling jordbruksareal
  - Dyrkbar jord
  - Dyrkbar jord endret etter 2008
  - Soner, distriktstilskudd kjøtt
  - Soner, distriktstilskudd melk
  - Verneskog
  - Fredete kulturminner

Oversikt

Landbrukseiendom

Grunneiendom

Foretak

Pe

Matrikkelvask

Vask mot matrikkelen har ført til følgende endringer i lreg:

- Landbrukseiendommer: 92
- Grunneiendommer: 6687
- Foretak: 48
- Eiendomsknytninger: 8842

Klikk [her](#) for å se en detaljert oversikt

Jordregisteroppdatering

Det er 11762 uleste meldinger fra Jordregisteroppdatering

Klikk [her](#) for å se en detaljert oversikt

28 grunneiendommer er unntatt fra Jordregisteroppdatering

Klikk [her](#) for å se en detaljert oversikt

Endringer som følge av vask mot matrikkelen

1243

Komnr:

Filtrer

Tips: for å filtrere hendelser for et helt fylke, bruk __ som de to siste sifrene i komnr, eksempel Oppland: 05__

		Landbrukseiendommer 8 uleste	Grunneiendommer 332 uleste	Foretak 7 uleste	Eiendomsknytninger 536 uleste		
Identifikator	Komnr	Beskrivelse			Dato	Lest	
1243-45/3/0	1243	Deaktiverte landbrukseiendom 1243-45/3/0 pga. inaktiv matrikkelenhet			20/03-2018	<button>Marker lest</button>	
1243-33/6/0	1243	Deaktiverte landbrukseiendom 1243-33/6/0 pga. inaktiv matrikkelenhet			06/07-2017	<button>Marker lest</button>	
1243-54/220/0	1243	Deaktiverte landbrukseiendom 1243-54/220/0 pga. inaktiv matrikkelenhet			06/07-2017	<button>Marker lest</button>	
1243-51/34/0	1243	Deaktiverte landbrukseiendom 1243-51/34/0 pga. inaktiv matrikkelenhet			06/07-2017	<button>Marker lest</button>	
1243-6/3/0	1243	Deaktiverte landbrukseiendom 1243-6/3/0 pga. inaktiv matrikkelenhet			06/07-2017	<button>Marker lest</button>	
1243-1/26/0	1243	Deaktiverte landbrukseiendom 1243-1/26/0 pga. inaktiv matrikkelenhet			06/07-2017	<button>Marker lest</button>	
1243-18/4/0	1243	Deaktiverte landbrukseiendom 1243-18/4/0 pga. inaktiv matrikkelenhet			06/07-2017	<button>Marker lest</button>	
1243-33/1/0	1243	Deaktiverte landbrukseiendom 1243-33/1/0 pga. inaktiv matrikkelenhet			06/07-2017	<button>Marker lest</button>	

Vis leste